

**משפחה וחברה בתהליכי הגירה
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, המחלקה לעבודה סוציאלית, תואר שני, תשע"ט**

מרצה: לינה ליפשיץ רוזין, Lina.Lifshits@gmail.com

תיאור הקורס:

תופעת ההגירה הופכת להיות חובקת עולם. מדינת ישראל היא אחת המדינות שההיסטוריה שלה מבוססת על קליטת עליות ורב גוניות תרבותית. הקורס עוסק בתהליכים פסיכולוגיים וחברתיים שמשפחה עוברת בתהליך ההגירה לאורך הזמן, השפעתם על הפרט במשפחה, על היחסים בין בני המשפחה, על ההורות ועל היחסים בין המשפחה והחברה. התלמידים יחקרו את תפיסתם של מהגרים בפרספקטיבה של כשירות תרבותית, את יחסי הכוח בין עובדים סוציאליים למשפחות מהגרים, את התהליכים של העברה הנגדית התרבותית. סטודנטים יראינו עולים ומהגרים ויחשפו לחוויה הנרטיבית שבמפגש.

מטרת הקורס:

לפתח ידע, מיומנויות, גישה תיאורטית ומודעות לפרקטיקה רפלקסיבית ורגישה לעבודה סוציאלית עם מהגרים ומשפחותיהם ולהכניס אותם לכלים ותוכניות התערבות חדשות

יעדי הקורס:

- הקניית ידע: סטודנטים יעסקו בלימוד בסיס תאורטי של תהליכים שמתרחשים במשפחות במעבר בין תרבותי ושינויים בהורות ;
 - פיתוח מיומנויות: של כשירות תרבותית, זיהוי והבנה של תהליכים העברה והעברה נגדית תרבותית
 - פיתוח חשיבה רפלקסיבית בעבודה עם עולים ומהגרים
 - פיתוח יכולת בניית התערבויות בעבודה עם משפחות עולים ומהגרים.
- אופן ההוראה:** הלמידה מתבססת על דיונים בכיתה תוך התייחסות לחומר תאורטי והתנסויות אישיות. יעשה שימוש בסרטים לימודיים לרבות סרטונים על חיי מהגרים שהופקו במסגרת הפרויקט DEMO, תרגילים אישיים, ראיונות נרטיביים.

הערכת הסטודנטים:

- נוכחות והשתתפות פעילה 20%
- מטלות הקורס :
- ראיון והצגה בכיתה 40%
- כתיבת עבודה 40%

מטלות הקורס:

חלק ראשון: ראיון עם מהגר והצגה בכיתה .

- קבוצה של סטודנטים (4-5) תראיין ותצלם בצילום וידיאו ראיון עם מהגר. מספר הראיונות כמספר המשתתפים בקבוצה. יש להשלים את הראיונות עד 13.11.18
- כל קבוצה תבחר סוגיה שעלתה במהלך או מתוך הראיונות, או נושא משותף לראיונות. יש להגיש את הנושא עד 20.11.18

Disclaimer: "This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

- כל קבוצה תציג בכיתה קטע/ קטעים מראיונות, או תעשה הצגה יצירתית של הסוגיה שנבחרה ותנהל דיון של כ-15 דקות סביב סוגיה המוצגת.
 - הצגה יצירתית יכולה להיות סרטון, שיר, מצגת תמונות, סיפור, ציור.
 - יש להקפיד על כללי האתיקה בזמן הראיונות ובהצגות בכיתה
- **חלק שני:** כתיבת עבודה בקבוצות (2-3), החלק הרפלקטיבי יעשה באופן אישי
 - נושא/סוגיה שתבחר מתוך ראיונות או מחומר הנלמד בקורס.
 - דיון תאורתי סביב הנושא/ סוגיה. נא להתבסס על כ-10 מקורות, 40% באנגלית. 70% של פריטים משנת 2005. ניתן להשתמש בפריטים מרשימת הקריאה המומלצת לקורס.
 - השלכות לפרקטיקה עם מהגרים ומשפחותיהם
 - סיכום אישי רפלקטיבי (מה זה עשה לי, לאן זה לקח אותי? מה למדתי? תתייחס לי להרצאות, דיונים, קריאת מאמרים, ראיון, כתיבת העבודה) (עד 2 עמודים)
 - ביבליוגרפיה לפי כללי APA
 - היקף העבודה עד 10 עמודים ברווח 1.5 פונט 12
 - יש להגיש את העבודה עד 31.1.19 במייל.

תוכן ומבנה הקורס

קריאה מומלצת	נושא	שבוע מס',
<p>Berry, J. W. (1992). Acculturation and Adaptation in a New Society <i>International Migration</i>, 30, 69-85</p> <p>Markovizky, G. & Samid, Y. (2008). The process of immigrant adjustment: The role of time in determining. <i>Psychological Adjustment: Journal of Cross-Cultural Psychology</i>, 39, 782-798.</p> <p>Ponizovsky Y, Kurman J, Roer-Strier D. (2015) Emotional reactions to filial responsibilities and related psychological outcomes among immigrants. <i>International Journal of Intercultural Relations</i> 45, 104–115.</p>	מבוא והסברים על הקורס	1
<p>Mirsky, J. & Kaushinsky, F. (1989) Migration and growth: Separation individuation processes in immigrant students in Israel. <i>Adolescence</i>, 24(95), 725-740.</p>	רמות של שינויים בתהליך ההגירה	2

Disclaimer: "This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

<p>Knaifel, E. & Mirsky, J. (2015). Interplay of identities: A narrative study of self-perceptions among mentally ill immigrants from the former Soviet Union. <i>Transcultural Psychiatry</i>, 52(1), 74-95.</p> <p>בוסטין, ע. (2004). לנצל את ההזדמנות – מערכת הרווחה וקליטת עליה (עמ' 13-28). משרד הרווחה וג'וינט ישראל.</p>		
<p>לומסקי פדר, ע', רפפורט, ת', לרנר, י', קונצמן, י', קפלן, י' (2006). זרות, בית, ויחסי כוח בראיונות עם מהגרים. מגמות מד (4), 636-654.</p> <p>מירסקי, י' (2005). ישראלים: סיפורי הגירה. ירושלים: צבעוני הוצאת לאור, עמ' 19-55.</p> <p>מירסקי, י' (2006). "מרגע שקמנו והלכנו, התקלקלו היחסים והתחילה התקדמות": הגירה כהזדמנות להתפתחות. חברה ורווחה, כ"ו, 40-23.</p> <p>שקדי, א. (2003). מילים המנסות לגעת: מחקר איכותני – תאוריה ויישום (עמ' 23-69). הוצאת רמות: אוניברסיטת תל - אביב.</p> <p>קרומר-נבו, מ' (). מה הסיפור שלך? מטפורות של מצוקה ושל עזרה בסיפוריהן של אימהות ממשפחות רב בעייתיות. חברה ורווחה יט 3, 283-301.</p> <p>Mirsky, J. (2011). <i>Narratives and meanings of migration</i>. New York: Nova Science Publishers, pp. 175.</p>	<p>עקרונות ראיון נרטיבי ותיעוד סיפורי חיים</p>	<p>3.</p>
<p>Roer-Strier, D., Rosenthal, M. K. (2001). Socialization in changing cultural contexts: A search for images of an "adaptive adult". <i>Social Work</i>, 46 (3), 215-228.</p> <p>Nadan, Y., Spilsbury, J. & Korbin, J. (2015). Culture and context in understanding child maltreatment: Contributions of intersectionality and neighborhood-based research. <i>Child Abuse & Neglect</i>, 41, 40-48.</p> <p>Bornstein, M. H., & Chean, C. (2006). The Place of "Culture and Parenting" in the Ecological Contextual Perspective on Developmental Science. In K. H. Rubin & O. B. Chung (Eds.), <i>Parenting Beliefs, Behaviors and Parent-Child Relations</i> (pp. 3-33).</p>	<p>גורמים המעצבים תפקוד הורים במעבר בין-תרבות</p>	<p>4.</p>

Disclaimer: "This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

<p>רואר-סטריאר, ד. וסטריאר, ר. (2006). אבות מהגרים בישראל: מתיאוריית הגירעון לתיאוריית האבהות המכוננת. <i>חברה ורווחה</i>, כ"ו (4), 405-431</p> <p>Remennick, L. (2003a). The 1.5-generation of Russian immigrants in Israel between integration and socio-cultural retention. <i>Diaspora</i>, 12(1), 39-66.</p> <p>Strier, R. (2015). "Fathers in Israel: Contextualizing Images of Fatherhood." In <i>Fathers Across Cultures: The Importance, Roles, and Diverse Practices of Dads</i> (ed. Jaipaul L. Roopnarine; Santa Barbara, Calif.: Praeger), 350-367.</p>	<p>הרצאת אורח: אבהות בתהליך הגירה מרצה: מר' מרום גורין</p>	<p>5.</p>
<p>בן-דוד, ש', אביעד, י', לוי, א' (2014). העברה בין-דורית של טראומת ההגירה ותהליך התירבות בקרב בני נוער יוצאי העדה האתיופית והקשרם לשימוש בחומרים פסיכואקטיביים. אוניברסיטת אריאל, המחלקה לקרימינולוגיה ורשות למלחמה בסמים.</p>	<p>משבר הגירה בקרב ילדים ונוער</p>	<p>6.</p>
<p>Lindsay, S., Tertault, S., Desmaris, C., King, G. & Pierart, G. (2014). Social Workers as "Cultural Brokers" in Providing Culturally Sensitive Care to Immigrant Families Raising a Child with a Physical Disability. <i>Health and Social Work</i>, 39 (2), 10-20.</p> <p>Roer-Strier, D. (2001). Reducing risk for children in changing cultural contexts: recommendations for intervention and training. <i>Child Abuse & Neglect</i>, 25, 231-248</p>	<p>תפיסה של התנהגות נורמטיבית וחריגה בקרב הורים מהגרים</p>	<p>7.</p>
<p>Dabbagh, T., Roer-Strier, D., & Kurman, J. (2016). Mothers' dreams, children realities: The case of uprooted families from South Lebanon. <i>Family Process</i>, 55(2):354-67.</p> <p>Roer-Strier, D., (1997). In the mind of the beholder. Evaluation of coping styles of immigrant parents. <i>International Migration</i>. 35 (2), 271-286.</p>	<p>הצגה קב' 1 סגנונות התמודדות בהורו</p>	<p>8.</p>
<p>לונטל, א. (2012). עבודה סוציאלית פרטנית. מתוך חובב, מ., לונטל, א., וקטן, י., <i>עבודה סוציאלית בישראל</i> (עמ' 115-145). הוצאת קיבוץ מאוחד</p>	<p>הצגה קב' 2 עבודה סוציאלית בעבודה עם מהגרים</p>	<p>9</p>

Disclaimer: "This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

<p>שמאי, מ. וגירון, י. (2012). עבודה סוציאלית עם משפחות. מתוך חובב, מ., לונטל, א. וקטן, י. <i>עבודה סוציאלית בישראל</i> (עמ' 145-171). הוצאת הקיבוץ המאוחד.</p> <p>קורין-לנגר, נ., ונדן, י. (2012). עבודה סוציאלית בחברה מגוונת ומרובת תרבויות. מתוך חובב, מ., לונטל, א. וקטן, י. <i>עבודה סוציאלית בישראל</i> (עמ' 506-526). הוצאת הקיבוץ המאוחד</p> <p>Slonim-Nevo, V., Sheraga, Y., Mirsky, J. (1999). A culturally sensitive approach to therapy with immigrant families: The case of Jewish emigrants from the former Soviet Union. <i>Family Process</i>, 38(4), 445-462.</p> <p>Sue, D.W. (2006). <i>Multicultural Social Work Practice</i>, (pp. 24-29). Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons.</p>		
<p>Nadan, Y., Weinberg-Kurnik, G. & Ben-Ari, A. (2015). Bringing context and power relations to the fore: Intergroup dialogue as a tool in social work education. <i>British Journal of Social Work</i>, 45(1), 260–277.</p>	<p>הצגה קב' 3 יחסי כוח בין עובדים סוציאליים למשפחות מהגרים</p>	<p>10</p>
<p>Comas-Diaz, L. & Jacobsen, F. (1991). Ethnocultural Transference and Countertransference in the Therapeutic Dyad. <i>Amer. J. Orthopsychiatry</i>, 61(3), 392-402.</p> <p>Lijtmaer, R. (2001). Countertransference and Ethnicity: The Analyst's Psychic Changes. <i>Journal of the American Academy of Psychoanalysis</i>, 29(1), 73–83</p> <p>Mirsky, J. (2013). Getting to know the piece of fluff in our ears: Expanding practitioners' cultural self-awareness. <i>Social Work Education. The International Journal</i>, 32 (5), 626-638.</p> <p>Al-Krenawi, A. (1999). Social Workers Practicing in Their Non-Western Home Communities. <i>Families in Society</i>, 80 (5), 488-495.</p>	<p>הצגה קב' 4 תהליכי העברה והעברה נגדית תרבותית</p>	<p>11</p>

Disclaimer: "This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

<p>Yedidia, T. (2005). Immigrant Therapists' Unresolved Identity Problems and Countertransference. <i>Clinical Social Work Journal</i>, 25, 9-22.</p>		
<p>דיין, נ. בידרמן, א. (2014) כשירות תרבותית במערכת הבריאות. חקיקה ומדיניות בארה"ב, אוסטרליה, אנגליה וישראל – מבט משווה. <i>קידום בריאות בישראל</i>, 35-43, 5</p> <p>National Association of Social Workers (NASW) (2001). <i>NASW Standards for Cultural Competence in Social Work Practice</i>. Washington, D.C: NASW</p> <p>Sue, D.W. (2006). <i>Multicultural Social Work Practice</i>, (pp. 24-29). Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons.</p> <p>Allen-Meares P. (2007). Cultural Competence: An Ethical Requirement. <i>Journal of Ethnic and Cultural Diversity in Social Work</i>, 16, 83–92.</p> <p>Nadan, Y., Weinberg-Kurnik, G. & Ben-Ari, A. (2016). The political dimension of multicultural social work education. <i>Journal of Social Work</i>, 16(3), 362-379.</p> <p>Nadan, Y. (2014). Rethinking 'Cultural Competence' in international social work. <i>International Social Work</i>. Advanced online publication.</p>	<p>הצגה קב' 5 מבט ביקורתי על כשירות תרבותית בעבודה סוציאלית</p>	<p>12</p>
	<p>סיום וסיכום</p>	<p>13</p>

Disclaimer: "This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."